

GEORGE SICOE-VIDREANU

RECITINDU-L PE
LA FONTAINE
EN RELISANT
LA FONTAINE

EDIȚIE BILINGVĂ / EDITION BILINGUE

*PREFĂȚĂ ȘI TRADUCERE DE / PRÉFACE ET TRADUCTION DE
JEAN-LOUIS COURRIOL*

EDITORI:

Manager Iuliana Răducan
Referent Elena Dițu

ILUSTRAȚIE COPERTĂ:

Mălina Crăciun

CORECTURĂ:

Sandra Reit

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
SICOE-VIDREANU, GEORGE
Recitindu-l pe La Fontaine/ed. bilingvă,
George Sicoe-Vidreanu. - Brașov:
Creator, 2021
ISBN 978-606-029-486-3

© **EDITURA CREATOR**, 2021

PENTRU PREZENTA EDIȚIE

Str. Zaharia Stancu, Nr. 21A, Brașov, România

E-mail: editura@libris.ro

Tel.: 0720 539533

Str. Mureșenilor nr. 14, Brașov, România

Tel.: 0268 477 799

E-mail: office@libris.ro

Libris.ro

Respect pentru oameni și cărți

Editura **CREATOR** face parte din grupul de firme **Libris**

CUPRINS

Recitindu-l pe La Fontaine 7
animale bolnave 9
stejarul și trestia 13
vulpea și strugurii 17
vulpea păcălită 19
dreptatea leului 23
întrecerea 28
loganul și mercedesul 34
blana ursului 38
corbul și vulpea 42
câinele și iluzia 46
calul și hoșii 48
leul îndrăgostit 50
șarlatanul 52
gândacii 56
lupul și mielul 60
greierele și furnica 62
protestul greierului 66

En relisant La Fontaine | 5

les animaux malades | 11

le chêne et le roseau | 15

le renard et les raisins | 18

le renard berné | 21

la justice du lion | 26

duel | 31

la logan et la mercedes | 36

la peau de l'ours | 40

le corbeau et le renard | 44

le chien et l'illusion | 47

le cheval et les voleurs | 49

le lion amoureux | 51

le charlatan | 54

les cafards | 58

le loup et l'agneau | 61

la cigale et la fourmi | 64

protestation du grillon | 68

la cigale porte plainte | 70

EN RELISANT LA FONTAINE

Parodier La Fontaine et ses fables, ce n'est au fond rien faire de plus – mais tout aussi bien – que ce que le créateur inégalé de *La Cigale et la Fourmi*, *des Animaux malades* de la peste a fait lui-même dans son œuvre magistrale connue du monde entier. Rien n'est moins sérieux et rien n'est plus sérieux que ces mises en scène d'animaux qui ne se prennent justement pas au sérieux, se moquent d'eux-mêmes et des autres animaux pour donner de plaisantes leçons aux êtres dits humains.

Ce que fait l'écrivain révélé George Sicoe Vidreanu dans ce *En relisant La Fontaine* est à la fois un hommage appuyé et primesautier à notre bon Jean de La Fontaine, une reconnaissance de dette d'un Roumain francophone et francophile au plus français des fabulistes. Et c'est là déjà une belle action couronnée de succès car notre auteur s'est inspiré à merveille de l'esprit ironique, humoristique, flagorneur et critique, de La Fontaine.

Ses personnages animaliers sont des clones souriants et plaisants de ceux de La Fontaine. Ils disent, comme les siens, la vérité des hommes à travers la vérité des bêtes. Ils critiquent les puissants, les dociles au pouvoir, les pusillanimes, les flatteurs, les orgueilleux avec une verve roumaine que nous avons tenté de traduire en français.

Ce livre forcément bilingue – car le texte roumain est savoureux tout autant que le texte français et pourra servir de manuel gai à ceux qui veulent apprendre cette belle langue – latin moderne s’il en est, comme le grec moderne est la petite sœur actuelle du grec d’Homère et de Thucydide.

Si nous avons accepté de traduire les textes de Gheorghe Sicoe Vidreanu c’est parce qu’ils nous ont séduits par leur fraîcheur enfantine et leur profondeur de réflexion humaine.

Nous souhaitons un beau succès de librairie auprès des jeunes de 7 à 77 ans – comme le disait Tintin de Hergé – à cet émule valaque du La Fontaine de Champagne.

Il écrit un texte qui en fait un brillant écrivain roumain encore inconnu voici quelques mois mais qui devient de ce fait un collègue de ceux qui honorent la profession à laquelle il a tous les droits de faire très vite partie.

JEAN-LOUIS COURRIOL

Professeur Agrégé de L’Université en Lettres Classiques (français, latin, grec), Professeur universitaire docteur de Langue et Littérature Roumaines à l’Université de Lyon, Professeur Associé à l’Université de Pitesti, fondateur et président de l’Institut Liviu Rebreanu de Recherches en traductologie appliquée de l’Université de Pitesti, lauréat 2016 du Prix Eugen Lovinescu pour la promotion de la culture roumaine dans le monde.

RECITINDU-L PE LA FONTAINE

Traducere Ana-Maria Roșca

Parodiarea lui La Fontaine și a personajelor sale reprezintă, în fond, preluarea procedului întrebuițat de creatorul inegalabil al fabulelor *Greierele și furnica*, *Animalele bolnave de ciumă*, în opera sa magistrală, cunoscută în toată lumea. Nimic nu este mai neserios și, deopotrivă, mai serios decât punerea în scenă a acestor animale care nu se iau deloc în serios, își bat joc de ele însele și de alte creaturi, pentru a le da lecții amuzante ființelor numite oameni.

Demersul scriitorului George Sicoe Vidreanu, materializat în volumul *Recitindu-l pe La Fontaine* constituie, pe de o parte, un omagiu susținut și spontan adus bunului nostru Jean de La Fontaine, iar, pe de alta, omagiul pentru cel mai francez dintre fabuliști al unui român fracofon și francofil. E un gest frumos, încununat de succes, căci autorul nostru s-a inspirat din plin din stilul ironic, umoristic, lingușitor și critic al lui La Fontaine.

Personajele sale din regnul animal sunt clonele zâmbitoare și hilare ale celor din opera lui La Fontaine. Asemenea originalelor, ele le spun oamenilor adevărul prin vocea animalelor. Îi critică pe cei influenți, pe cei docili aflați în poziții de putere, pe lași, pe lingușitori și pe orgolioși, cu o vervă românească pe care ne-am străduit să o transpunem și în limba franceză.

Această carte își merită ediția bilingvă, întrucât textul în limba română este la fel de savuros pe cât este și cel francez, volumul putând fi folosit drept „un manual vesel” de către cei care doresc să învețe această limbă frumoasă – un fel de latină modernă, așa cum există o greacă modernă, pe care o vedem ca pe sora mai mică a limbii vorbite de Homer și de Tucidide.

Motivul pentru care am acceptat să traduc textele lui Gheorghe Sicoe Vidreanu ține de faptul că m-am lăsat sedus de prospețimea lor copilăroasă, dar și de profunzimea gândirii umane pe care o degajă.

Sper ca acest rival valah al lui La Fontaine din Champagne să se bucure de mult succes în librării și să fie citit de tinerii cu vârsta cuprinsă între 7 și 77 de ani – cum spunea Tintin, personajul lui Hergé.

Textul său este mărturia existenței unui scriitor român strălucit, încă necunoscut până acum câteva luni, dar care devine astfel colegul celor care fac cinste acestei profesii și cărora li se poate alătura în scurt timp, cu drepturi depline.

JEAN-LOUIS COURRIOL

Profesor universitar titular la Catedra de Limbi Clasice (franceză, latină, greacă); Profesor universitar, Doctor în Limba și Literatura română la Universitatea din Lyon; Profesor asociat la Universitatea din Pitești; fondatorul și președintele Institutului de cercetare în traductologie aplicată „Liviu Rebreanu”, din cadrul Universității din Pitești; laureat în 2016 al Premiului Eugen Lovinescu pentru promovarea culturii lume.

ANIMALE BOLNAVE

Peste lumea imorală
Cu figura ei de smoală
Ciuma a lovit pământul
Sufocându-l.

Însuși Leul-împărat
Tracasat
A convocat
Tot poporul muritor
Și conclavul prădător.

Se știa de prin vechime,
Că e bine,
Să-l sacrifici pe cel rău
Ca ofrandă pentru zeu
Prin urmare
Toți trebuiau să declare
În cuvinte explicite
Faptele lor ilicite.

Ca exemplu de urmat
Leul spune c-a mâncat
Cam în fiecare an
Mii de capre
Și-un cioban.
Și-a triplat simbria,
Și-a prădat economia.
Vulpea avocat
Versat

Susține că-i o mândrie
Să mănânce capre-o mie
Despre ciobănaș
Afirmă că a fost laș
Fiindcă s-a lăsat
Mâncat.

Mielul a recunoscut:
Fiind flămând, ar fi trecut
Printr-o grădină
Și a păscut o sulfină.

Toate fiarele în cor
Au răcnit: „Ești prădător!”
L-au înșfăcat
Și l-au sacrificat.

Deseori vedem cu toții,
Hoțul care strigă hoții.

LES ANIMAUX MALADES

Sur le monde immoral
Au visage noir d'animal
La peste a frappé
Elle l'a étouffé.

Le Roi-lion lui-même, ma foi,
Tracassé,
A convoqué
Tout le peuple à la fois
Et le conclave des animaux de proie.

On savait de toute éternité
Qu'il fallait
Sacrifier le méchant
Pour l'offrir au dieu.
Par conséquent,
Tous devaient déclarer, très sérieux,
En paroles bien formulées,
Tous leurs méfaits.

Pour donner l'exemple, le lion
Déclare qu'il a mangé environ,
Chaque année,
Des milliers de chèvres et moutons
Et un berger.
Son salaire, il a triplé,
L'économie, il a ruiné.

Le renard, avocat éprouvé,
Soutient que c'est une fierté
De manger des chèvres par milliers.

Quant au berger, il a déclaré
Que ce fut un acte de lâcheté
De se laisser manger.
L'agneau a tout avoué:
Il était très affamé,
Dans un jardin,
Il a brouté du romarin.

Toutes les bêtes en chœur
Ont hurlé: «T'es un tueur!»
Elle l'ont attrapé
Et l'ont sacrifié.

On voit plus souvent qu'à son heure
Les voleurs crier: «Au voleur!»

STEJARUL ȘI TRESTIA

Un stejar
Pe o vreme de calvar
Rătăcit lângă o baltă
Vede trestia înaltă.

Vântul ca o bestie
O izbea pe trestie.
Trestia se legăna,
Se pleca,
Nu se rupea.

„Trestie bătută de vânt,
Vei fi pusă la pământ,
Ar fi mult mai bine
Să vii lângă mine.”

Trestia se pleacă
Și răspunde:
„Dacă
M-aș afla în orice loc,
Aș avea mai mult noroc.
Ești prea-nverșunat,
Nu te dai sub vânt plecat.
Când norii se vor aduna
Vântul te va spulbera.”

Brusc, cerul și-a schimbat culoarea
Precum marea
Când îneacă zarea
Și-un vânt
L-a pus la pământ.

Adaptarea și răbdarea
Urcă munții și trec marea.